

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročila, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 28.

V Ljubljani, dne 14. julija 1910.

Leto XXIII.

Silajna zmaga.

Državni zbor je šel na počitnice. Bilo je izključeno, da bi bil kaj drugega sklenil, nego Lahom pravni vseučiliški oddelek na Dunaju. Tega pa naši poslanci niso mogli dopustiti. Lotili so se boja in s svojo vztrajnostjo so zmagali. Čast jim, osobito tistim, kateri so v odseku pokazali, da se Slovenec ne da premagati: dr. Korošcu, dr. Hočevarju, Demšarju, prav posebno pa Gostinčarju, ki je v dvanajsturnem stvarnem nemškem govoru branil naše pravice.

Lahi so imeli do leta 1904. v Inšpruku v Tirolah na nemškem vseučilišču za pravne predmete svoje profesorje, ki so jim v laškem jeziku razlagali. Poleg tega imajo že dlje časa pravico, da njihovi študentje delajo pravne izkušnje v laškem jeziku tudi na graškem in dunajskem vseučilišču. Taka pravica je za vsak narod veliko vredna. Advokat, notar, sodnik, finančni uradnik mora občevati z ljudstvom v njegovem jeziku; razlagati mu mora postave in soditi po njih tako, kakor ga ljudje razumejo. To je pa težko zanj, ki se je učil na visokih šolah samo nemški, če mora potem delovati med ljudstvom, ki nemščine ne zna. Seveda pa ta reč ni samo za Lahe, marveč tudi za druge narode. Čehi, Poljaki in Nemci imajo svoja vseučilišča. Slovenci in Hrvatje pa Rusini moramo pošiljati svoje dijake na tuje. Lahi, ki jih je najmanj (krog 800.000) v naši državi, so pa imeli, kakor smo rekli, posebne laške profesorje v Inšpruku in imajo še zdaj pravico delati izkušnje v svojem jeziku.

Leta 1904. je vsled nestrpnosti nemških profesorjev in dijakov vlada obrenesla laško pravno vseučilišče v

Vilten poleg Inšpruka. Nemci so zavidjali in so razbili šolo, pobili okna in polomili vse, kar se je dalo. Vlada se je udala nemški silovitosti in je pustila Lahe brez posebne pravne visoke šole. Letos jim jo je pa hotela zopet dati in sicer za štiri leta na Dunaju, potem jo pa prestaviti v kako laško mesto. Za nas Slovence in Hrvate so nastali ti-le važni pomisleki:

1. Zakaj naj ima Lah, ki ga je mnogo manj, nego nas, več pravic od nas? Ali morda zato, ker velik del Lahov komaj čaka, da bi se odtrgal od našega cesarja in prišel pod laškega kralja? Mi nismo proti temu, da Lahi dobijo svojo visoko šolo, toda proti temu moramo biti, da bi se take reči dajale samo nekaterim, drugim pa ne.

2. Lahom bi se čez štiri leta predstavila visoka šola v kako laško mesto. Jasno in glasno zahtevajo, da mora priti v Trst. Pri Trstu pa moramo tudi mi govoriti. Okolica je vsa naša in v mestu je mnogo tisočev naših ljudi. Laški liberalci, ki gospodarijo v Trstu, so pa tako strupeni, da ne dajo Slovincem niti ene ljudske šole v mestu, dasi so domačini, ki so tudi v mestu na svojih tleh, in dasi morajo plačevati za šolo kakor Lahi. To vendar ne gre, da bi se Lahom v mestu, kjer domačemu slovenskemu ljudstvu proti vsaki pravici in postavi ne dajo niti ljudske šole, na držav. stroške dovolila visoka šola.

3. Vlada je tiščala laško vseučilišče in ga je hotela še pred poletjem v državnem zboru spraviti pod streho samo zato, ker so jo Lahi proti Slovanom podpirali. Visoka šola naj bi bila plača za njihovo dninarsko delo. Šole pa vendar ne smejo biti za to, da bi se ž njimi kupčevalo kakor za knofe ali da bi se delile zavoljo političnega hlapčevstva. Pri šolah mora odločevati potreba in nič drugega.

Naši poslanci so iz teh razlogov sklenili, da ne puste, da bi prišla laška visoka šola v zbornici v razpravo. Vsaka važnejša reč se mora, preden pride v zbornico, obravnavati v posebnem odseku. Laška visoka šola je prišla na razgovor v proračunskem odseku. Vrli naši zastopniki so prevzeli nalogo nase, da z dolgimi govori preprečijo, da ne pride do glasovanja. Nemci z Lahi vred so se začetkom bahali, da bodo kmalu naše poslance utrudili, da ne bodo mogli več naprej, toda zmotili so se. Gostinčar je govoril 12 ur skupno in je bil še za toliko pripravljene; Demšar, dr. Korošec in dr. Hočevar, ki so jim nekoliko pomagali tudi Čehi, so tudi zastavili tako na široko svoje govore, da se jim ni videlo na konec. Poleg tega so imeli pripravljenih na tisoče raznih izpreminjalnih predlogov, ki bi se bilo moralo o vsakem posebej po imenih glasovati. V petek teden je bila Nemcev še sama korajža; sklenili so, da bodo od sobote, dne 2. t. m. sedeli noč in dan, dokler ne bo ubit upor naših poslancev; dali so si napraviti v zbornici ležišča, toda že v soboto zvečer so izprevideli, da nikamor ne pridejo. V torek so pa popolnoma omagali in vladi ni kazalo drugega, nego da je poslala poslance na počitnice.

Naši poslanci so lani meseca julija pokazali, da lahko zastavijo državni zbor; meseca decembra so z izpremembo poslovnika dali priložnost vladi in večini za nemoteno delo v zbornici; letos so pa v boju proti enostranski darežljivosti dunajske vlade dokazali, da so tudi Slovenci v Avstriji in da se je treba tudi ž njimi domeniti, preden se bode izplačalo laško hlapčevstvo. Državni zbor ni prav nič zamudil; samo laške visoke šole ni in pa poslanci ne dobe čez počitnice svojih dnevščin. Pri

tem se prihrani nad 400.000 kron. Nemci rjovejo kot bi jih kdo drl; pomagajo jim socialni demokratje. Naše ljudstvo pa bo z mirnim nasmehom dvignilo glavo v zavesti, da ima na Dunaju čvrste, neustrašene zastopnike, ki so zdaj zopet odmetali nekaj šute, katera je ležala na nas, zopet strli nekaj preziranja in zaničevanja proti Slovincem in za dober korak povspešili težko pot, po kateri hočemo tudi mi imeti prostora na solncu.

Političen pregled

PARLAMENT ODGODEN.

Slovenski poslanci so dosegli, za kar so se zadnji čas v proračunskem odseku borili. Preprečili so ustanovitev italijanskega vseučilišča, ker vlada ni hotela istodobno ustanoviti slovenskega v Ljubljani. Vlada se je prepričala, da odpora naših vrlih poslancev ne stre. Poraz je vladi zadal proračun. odsek, kjer so slovenski poslanci z dolgi govori in spretnim postopanjem preprečili, da ni uspela vladna name-ra. Pripravljeni so bili na dolgotrajne seje, če bi tudi trajale ves julij podnevi in ponoči. To je pokazal že govor poslanca Gostinčarja, ki je govoril devet in pol ure. Zadnji daljši govor je govoril poslanec dr. Hočevar, ki je s svojim mirnim slovenskim govorjenjem v tako jezo spravil predsednika Chiarija, da je odstopil. Vladne stranke so hotele silo vlade kar najbolj izkoristiti zase. Poljaki so zahtevali, da jim zgradi kanale. Stali bi ogromne svote. Zato vlada ni mogla. Poljaki sklenejo, da ne gredo več z vlado. S tem je bila zmaga Slovencev zagotovljena. 5. julija zvečer je cesarski odlok odgodil državni zbor.

ZMAGA SLOVENSkih POSLANCEV.

Samo 17 jih je katoliških slovenskih poslancev, pa vso zbornico sučejo odkar so prišli vanjo. Tudi najzagrizenjši nasprotniki ne taje, da so zgolj Slovenci porazili vlado. Vlada je dejala, da se s Slovenci o ničemer ne razgovarja, preden ne dobi laške univerze. Pa se je rada. Laškega vseučilišča kljub temu ni dobila. Socialni demokrat, ki so držali z vlado, se jeze, da je mala peščica Slovencev zmagala. Hrvaški listi se vsi brez izjeme zavzemajo za Slovence in pritrjujejo, da so zahteve Slovencev po lastnem vseučilišču pravične. Vlada bi jim morala že davno ugoditi. Uspeh je zopet dvignil ugled slovenskih poslancev.

KAKO JE Z VLADO?

Ob odgodenju državnega zbora se je pokazalo, da vlada nima več večine. Poleg tega strašijo nerešene finančne zadeve, ki jih vlada niti, če bi imela majhno večino, ne more rešiti. Državni račun izkazuje primanjkljaj. Po strani jo gledajo vsi Slovani in med Nemci ni

edinosti. Po vsem tem je več kot verjetno, da dobimo jeseni novo vlado, ki bo morala biti Slovincem in Slovanom pravičnejša, če bo hotela obstati.

SOCIALNOZAVAROVALNI ODSEK

zboruje dalje, kajti socialno zavarovanje se mora nujno rešiti. Sicer zbeže vsi delavci s kmetov v tovarne in tuje kraje. V odseku sta naša poslanca dr. Krek in Gostinčar. Seje ima odsek in njegov pododsek vsak dan. Prvo mesto pri reševanju vladne predloge gre dr. Kreku.

V ŽELEZNIŠKEM SVETU

se uspešno trudita za slovenske koristi komerčni svetnik poslanec Povše in ravnatelj S. Škerbinec.

BRAMBNA POSTAVA.

Posvetovanja o nji se na Dunaju nadaljujejo. Najbrž bo že jeseni predložena avstrijskemu in ogrskemu državnemu zboru.

SLOVENSKO IN ITALIJANSKO VSEUČILIŠČE.

Glede slovenskega vseučilišča so nekaj neumnosti napravili naši liberalci, ki so trdili, da odpor naših poslancev proti vladi in Italijanom ne uspeje. Naravnost izdajalsko pa so pisali slovenski socialni demokrat v »Rdečem Praporju«, češ, da dvomijo o potrebi slovenskega vseučilišča, in so nesramno blatili naše poslance. Seveda tem večja čast našim zastopnikom, ker so v kljub temu porazili vlado. — Bolj žalostna je reč za Italijane. Capljali so za vlado in jo podpirali, da jim preskrbi za to vseučilišče, nazadnje so pa figo dobili. Italijanski poslanci so zdaj reveži. Z vlado bi pravzaprav ne smeli več držati, ker jih je osleparila. S Slovenci potegniti jim ne pusti staro sovražstvo do nas. Povrh se boje stopiti pred svoje volivce, ker jim nimajo nobenih uspehov pokazati. Slednjič pa še neljuba

PROTIAVSTRIJSKA LAŠKA DEMONSTRACIJA.

V nedeljo, 3. julija se je zbralo v Kopru 6000 Lahov iz vseh krajev avstrijskega Primorja. Upili so neprestano: »Živela Italija!« — »Naj pogine Avstrija!« Avstrijsko c. kr. torpedovko, ki je bila v pristanišču, so divje izžvižgali. Svoje barke so odčili z zastavami italijanskega kraljestva. Mestna županja z dvema deklicama je bila oblečena tako, da je tvorila obleka italijanske barve. — Razume se, da so ti protiavstrijski izgredi silen krop za vlado. Ljudi, ki vpijejo, naj pogine Avstrija, bi bilo treba iz Avstrije pognati, ne pa jim zidati vseučilišč. Laški listi bi radi izgrede utajili, pa se strašno jeze na slovenske liste, ker so stvar razglasili. Vlado pa že še primerno pouče naši poslanci.

V SLOVENSki LIBERALNI STRANKI je spor med mladimi in starimi. Grdo se dajejo med seboj. Vsi bi bili radi prvi. Mladi so domišljavi do oblakov,

pa mislijo, da so stari krivi, ker liberalna stranka propada. Dolže jih, da so zakrivili, ker je na Štajerskem

SIJAJNO ZMAGAL KANDIDAT VSE-SLOVENSKE LJUDSKE STRANKE

dr. Verstovšek proti liberalcu Kacu a 1449 glasovi večine. Dobil je 3179 glasov, liberallec Kac pa 1730. Ta zmaga je zato tako pomembna, ker je dozdej te okraje zastopal liberallec. Naravno, da slovenski liberalci obupujejo in drug drugega dolže.

NEMŠKA KRŠČANSKO - SOCIALNA STRANKA.

Stranka se čisti. Vanjo so vstopili mnogi iz dobičkaželjnosti. Ko se je zvedelo, kako je naglo obogatel poslanec Axmann pod strankinim plaščem, so ga izključili. Axmann je bil zagrizen sovražnik Slovanov.

HRVAŠKA.

V hrvaški politiki vlada breznačeln liberalizem. Poslanci, združeni v koaliciji, so nezmožno orodje v rokali mažaronskega bana Tomašiča. Ogrski ministrski predsednik Khuen Heder-vary in ban Tomašič kar meničtebi-nič izdelujeta načrte, ki jima jih morajo voljni poslanci uresničevati.

BOSNA.

Bosanski sabor prijemlje bosansko vlado. Za časa ko je imela še sama vso oblast v rokah, je počela vlada marsikaj, kar ljudski zastopniki ne morejo mirno prenesti. Gozdove, do katerih imajo poslanci niso zadovoljni. Glede zastopništva so v saboru najbolj na slabem Turki. Imajo razen enega samo neizobražene poslance. Zato morejo Srbi in Hrvati brez truda izvesti naprave kmetom v korist.

OGRSKA.

V ogrskem državnem zboru so razpravljali 8. julija o adresi, ki jo pošljejo vladarju. V imenu vladne stranke je govoril poslanec Lang in slavil liberalizem. Košutova stranka se je izrekla za splošno volivno pravico. Justhova za splošno, enako in tajno volivno pravico. Protivladne stranke so se pritoževale radi nasilja pri zadnjih državno-zborskih volitvah.

AVSTRIJA IN ITALIJA.

Avstrija, ki je dolgo spala, je začela na morju rasti. Po Jadranskem morju vozi sedaj 75 italijanskih trgovskih parnikov, avstro-ogrskih pa 438.

ŠPANSKA.

Špansko ministrstvo imajo v rokavi svobodomisleci. Ministrski predsednik Canalejas satansko sovraži vse, kar je katoliškega. Najbolj žalostno je, da so svobodomisleci pridobili zase mladega, neizkušnega kralja Alfonza. Kralj je podpisal dekret, s katerim odpravlja cerkveno prisego pri vseh državnih opravilih. Vkljub temu svobodomisleci že napovedujejo, kaj bodo s kraljem

naredili, ko pride pravi čas. Anarhisti, pristaši morivca Ferrerja, se množe. Edino veselo znamenje je, da se gibljejo tudi katoličani. Pridno snujejo gospodarske, izobraževalne in politične organizacije. Časopisov imajo katoličani 60.

SLOVANSKI KONGRES.

Otvorjen je bil 7. julija v Sofiji. Dvorana, kjer so zborovali, je bila okrašena s slovanskimi znaki. V Sofiji se je vršil tudi vseslovanski časnikarski shod 4. julija. Tega se je udeležilo šest Slovencev. Stavile so se resolucije za uredbo slovanskega knjigotrštva in povzdig slovanskega časnikarstva. Na slovanskem zdravniškem kongresu v Sofiji, ki so ga otvorili 5. julija, je bilo za Slovence pomembno poročilo o kisljnih vodah, ki izvirajo na Slovenskem. Shoda se je udeležil vodja kranjske deželne bolnice dr. V. Gregorič.

MED SRBIJO IN TURČIJO

noče vzkleti pravo prijateljstvo, kajti Turki se boje s Srbi vred nastopiti proti Avstriji, Srbi pa Turkom nočejo pomagati proti Bolgarski.

RUSIJA IN JAPONSKA

ste sklenili pogodbo, vsled katere hočete v prijateljskem sporazumu zvezati in izpopolniti svoje železniške proge v Mandžuriji. Napram Kitajski ostanete v razmerju, v katerem ste bile do sedaj.

RUSKI ANARHISTI.

Večja družba jih je bila v Pešti. Policija jih je zasledila in vse izgnala.

TURČIJA.

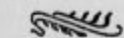
V Carigradu so odkrili zaroto. Namen ji je bil pomoriti ministre in druge turške državnike ter tako uničiti sedanji mladoturški sistem. — Vprašanja radi Krete velevlasti za sedaj ne rešijo.

NA FRANCOSEM

delajo železničarji za splošen železničarski štrajk. Vlada upa, da ga zaduši v šestih do sedmih dneh.

AMERIKA.

V Zedinjenih državah ameriških tli v belih državljanih silno sovražstvo proti črncem. Zadnji čas je nastalo veliko preganjanje in klanje zamorcev. Povod je dala igra. V borbi je premagal črni borilec belega. Veliko zamorcev je ubitih, še več ranjenih.

Smešnice.

Gospodski berač. Gospodar: »Vi beračite, pa nosite tako gospodski klobuk in črno obleko!« — Berač: »Jaz prosjačim le okoli baronov in grofov in moram torej vendar stanu primerno oblečen biti!«

Zna si pomagati. Tujec: »Kaj pa dela živinozdravnik pri vas, saj nimate živine?« — Gospodar: »Mene hodi zdraviti!« — »Kako je to, saj niste živina!« — Gospodar: »Dolžan mi je sto kron in ker jih noče vrniti, jih mora pa zaslužiti!«

Političen godec

Naš cesar podal se na jug je, šel v Bosno — Hercegovino, obiskal slovanskih bratov najmlajšo je domovino.

Vesel pozdravljaj ves narod prihod je sivega carja, saj dolgo že v svoji sredini pač videli niso vladarja.

A žal, da preprostega kmeta k vladarju niso pustili, da narodu samemu k carju poklonit se mu — so branili.

Deželnega pa bi glavarja smrt strašna kmalu zadela, ko neka čudežna moč ga pred streli ne bi otela.

Na Varešanina glavarja dijak je z revolverjem skočil, ustrelil je petkrat — zastoj le — nazadnje sam sebe je počil.

Na Dunaju znani Hofrichter na dvajset let bil je obsojen, je mislil, da avanzira, zdaj v ječi bo — upokojen.

V Zagorju pa so ujeli Pogačarja znanega tička, povsod so ljudje se ga bali, sedaj pa na varnem že — čička.

Povšečen vsak mu je župnik, kaplan celo mu je dopadel, na tihem jih je počastil, zato, da jih je — okradel.

Zaenkrat Pogačar opustil bo svoje obiske in špase, ob ričetu premišljeval bo, da varne pred njim so zdaj kase.

V Železnih zmaga je naša, tako se radostno čuje, tam liberalizem propada, a naša stranka zmaguje.

„Saj zmaga itak je naša,“ tak so liberalci upili, a pri občinskih volitvah po hrbtu so jih dobili.

Tak liberalizem propada, povsod ga devljejo v krsto, in občine liberalne seštejemo lahko na prste.

Sè zlatimi črkami bode zapisan povsod tale teden, Slovenska straža je vstala, kjer biva Slovenec zaveden.

Predolgo nas je že tujec po naših deželah zatiral, da rod je za rodom slovenski med tujcem oholim umiral.

Zdaj pa so je združila naša zavedna slovenska mladina, od nje pričakuje rešitve zatirana vsa domovina.

Ob krasnem vremenu povsod častili smo Ciril — Metoda, in z delom med ljudstvom budili zavest smo slovenskega roda.

Na Štajerskem zopet je bila za zbor državni volitev in kakor povsod i tamkaj načelna je bila ločitev.

Moža so naši izbrali, nasprotniki pa le pajaca, zvolili so doktor Verstovška, v penzjon poslali pa — Kaca.

Nesreče so strašne dežele te dni nektere zadele, povodenj in toča se vsula, ljudi ubijale so strele.

Kaj temu je vzrok — so ljudje — začudeno povpraševali, to vse je naredil komet nam, tako so modro dejali.

Na Poljskem v Lvovu dijaki pošteno so se pobijali, kot „bratje“ Poljaki — Rusini so med seboj se streljali.

A mislimo, da je pač boljše, če dijak ne politizira, pri knjigah naj svojih drži se in pridno pri njih naj študira.

Na Dunaju Jugoslovani so vpri se vsi proti vladi, poslušali naše poslance so cele ure neradi.

Gostinčar in Demšar poslance napravila Nemcem sta vice, utrudila z našo besedo zagrizene nemške sta škrici.

Tako je prav! mora med nami
pač vsak Slovenec izreči,
saj ura naše mehko
se mora tudi izteči!

LISTEK

Črna žena.

Zgodovin. povest. — Priredil Javoran.

(Dalje.)

Mrzla noč je legla na zemljo. Po nebu so se podili gosti oblaki in le zdaj pa zdaj jih je boječe prodrli kak moten žarek meseca, ki se je skrival za njimi. Skrivnostno mirno je šumljala Una in hitela svojo pot. France je stal na straži pred mestom. Globoko zamišljen je stopal umerjenih korakov semintja, oči uprte v tla. — Kar naenkrat je zaslišal ne posebno od daleč precej močno, pa žalostno godbo. Krčevito se je stresel po vsem životu in se sesedel. Spoznal je, da je bila ciganska godba.

Ni se ganil z mesta. Gosli so se zopet oglasile in zdaj je zaslišal cel zbor, ki je zapel znano cigansko pesem:

»Po svetu jaz okrog blodim
ubog cigansk otrok« itd.

Glasovi so prihajali vedno bližje in bližje, zdaj so obmolknili — mož je pa ves trepetal od samega razburjenja. In zopet se je v noč oglasila pesem, a zdaj so prihajali glasovi ravno od nasprotne strani. Godci so torej že odšli mimo in se bližali mestu. V naslednjem trenutku je začul France klic sosednje straže: »Stoj! kdo tu!« V odgovor mu je sledil jasen krik ženskega glasu. Le še nekaj mrmrajočih glasov je prišlo Francetu na uho in zopet je zavladala nočna tišina. Čez nekaj minut je prišla iz mesta patrola in zopet je bilo čuti nekaj glasnih besed. Francetu ni bilo treba dolgo čakati, obhodna straža — poveljnik z osmimi možmi — se je že bližala njemu. Na poveljnikovo vprašanje je France povedal, kar je slišal. Videl ni nič. — Potem je izvedel, da so našli moža, ki je imel sosednjo stražo, omamljenega ležati na tleh. Ko so ga prebudili, je izpovedal, da se mu je nenadoma približalo več črnih postav in ko je zaklical, se mu je vrgla neka žena okoli vratu. Ko se je hotel rešiti, mu je z druge strani priletel udarec na glavo in kaj se je potem zgodilo, ni vedel več. Francetu je bila stvar takoj jasna. Torej je zopet prišla, njegova nesrečna žena. In kakor jo je dobro poznal, je moral pričakovati, da ne bo prej mirovala, da ga bo zopet priklenila k sebi ali pa da bo povzročila kako nesrečo.

Poln skrbi je France pričakoval jutra.

Drugi dan so natanko preiskali vso okolico, a ciganov niso našli nikjer. Popraševali so več milj na okoli, pa nihče jih ni videl ali slišal. In vendar so straže razločno čule cigansko godbo in petje. Ves dogodek je bil zapletena uganka, katere niso mogli rešiti. Zopet je minul teden, ne da bi se prigodilo kaj podobnega. V prvih nočeh so podvojili stražo; a ker so videli, da ni več potreba večje straže, so jo kmalu zopet zmanjšali.

Po onem čudnem dogodljaju je že legala na zemljo deseta noč. Kakor takrat je stal France zopet nocoj na istem mestu na straži, na najskrajnejši postojanki zunaj mesta. — Ura je bila polnoč. Vsa narava je počivala in snivala sladke sanje in nad zemljo je vladala skrivnostna tišina, le France je korakal zamišljeno semintja. Čuj! tam spodaj v bičevju se je nekaj zganilo in

Hitro je vtaknil glavo v grm, a preden je mogel potegniti še noge v grm, je začutil, kako ga je nenadoma objelo okrog vratu dvoje rok....

zašumelo. Bila je svetla noč in zadnji krajec mesecev je pošiljal na zemljo še toliko močno svetlobo, da se je precej natanko lahko razločilo daleč na okrog. France se je hitro ozrl tjakaj in opazil, kako se je prerival neki temen zvitek oprezno skozi bičevje. Bliskoma je potegnil meč in zakričal: »Stoj! kdo tu?« Postava v bičevju se je potajila in se začela pomikati nazaj. Kmalu je izginila Francetovim očem. Pol ure je zopet vladala tišina, kar je zaslišal od nasprotne strani neki zvoneč glas. Bili so mehki, nežni in vabeči glasovi gosli. In zdaj je zadonel med svirajoče gosline glasove še ženski glas — za Boga! bila je Nigana! spoznal je njen mehki in pretresujoče nežni glas. — Pela je:

»Odkar mi mati v grobu spi,
srce mi vedno bolj medli...« itd.

France je že nameraval dati znamenje sosednjim stražam, a upadel mu je pogum, v prsih ni več čutil tolike moči; deloma se je namreč sramoval, da bi zaradi slabotne ženske sklica skupaj vse straže, deloma ga je skrbelo, da bi s takim činom utegnil Nigano spraviti v nesrečo. In z milosrčjem se je zopet vzbudila v njegovem srcu ljubezen do žene in hrepenenje po sreči... Toda ne sme ga videti, ne sme govoriti z njim, zlasti ne tu na straži. — Medtem ko je premišljeval, kaj bi ukrenil, so se mu vedno bolj bližali glasovi in v noč se je razlegala še krepkejše in strastnejše ciganska pesem:

»Po svetu jaz okrog blodim,
ubog cigansk otrok;
v samoti tibi se solzim,
saj čuva me le Bog.

Ko sem na vasi se igral,
nikdo ni maral me,
nikdo mi roke ni podal,
le vsak me karal je.

Vzemite, prosim vas, med se
kako vas rad imam;
a rekali so mi smeje:
cigan naj bode sam.

Zato oko se mi solzi,
ker svet sovraži me,
le ena duša še živi,
ki vendar ljubi me.

Zato pa hodim v temni log,
kjer ptički žvrgole,
tam zabi tuge in nadlog
užaljeno srce.

Ko pridem k mili mamici,
vesel pač bodem spet;
oj kmalu, kmalu tja dospem
kjer več ni zla, ne zmot.«

France je napeto poslušal. Sapa mu je zastajala, srce se mu je krčilo. Kaj naj stori? — Prav blizu njega je rastel gost jelšev gozd; naj se li skrije vanj? Iz grma bi lahko opazoval vse okrožje, katero spada pod njegovo stražo, njega bi pa nihče ne opazil. — Rečeno, storjeno. — Samo par skokov in že je bil pri grmu. Hitro je vtaknil glavo v grm, a preden je mogel potegniti še noge v grm, je začutil, kako ga je nenadoma objelo okoli vratu dvoje rok in nad svojo glavo je opazil dvoje žarečih oči. Na uho so mu pa že donele strastne, z jokom skoro zadušene besede:

»O, ljubi Radko, zopet te imam! Slednjič si vendar zopet moj! — Radko, zakaj si mi napravil to?«

S silo se ji je izvil France iz objema. Nigana je skočila iz grma in stopila predenj s prekrižanimi rokami. Oblečena je bila skoro enako kakor jeseni, le da je bila sedaj njena obleka še bogatejše okrašena s tkaninami in dragimi kamni; lase je imela pomaziljene z duhtečimi dišavami in vrhu glave se ji je svetil srebrn venec.

Hotela ga je še enkrat objeti, a mož jo je surovo pahnil od sebe in ji šepetal:

»Nigana, ne pehaj me v nesrečo! Stojim na straži in zato ne smem z nikomur govoriti.«

»Kaj? z menoj ne smeš govoriti? V Nigano, svojo ženo, ne smeš govoriti?« mu je kričala žena v obraz tako od blizu, da je čutil na svojih ustnicah njen vroči dih.

»Nigana, saj nisem več tvoj, ampak sedaj služim domovini; prisegel sem ji zvestobo in od sedaj je moje življenje boj zoper turške pesjane.«

»In meni? Nisi li meni poprej prisegel zvestobo pri Očetu in Sinu? Nisem te pustila zlatolasi ženi na Kranjskem, pa te tudi vojski ne bom pustila. Moja pravica je starejša, močnejša!«

»Nigana, ti si kriva. Če bi bila izpolnila le deseti del svojih obljub, bi te ne bil nikdar zapustil; a zdaj ne pomaga nič. Cesarska služba je stroga in na njo sem sedaj navezan z dušo in telesom. Prisegel sem svojemu vrhovnemu poveljniku Sigmundu Pollheim, ki že tri leta poveljuje obmejnim četam. — Sicer pa tu tudi ni tako samotno in zapuščeno kakor v tvoji hiši v Bjelini.«

»Tako samotno! Tako zapuščeno!« še zdihovala žena. »O, Radko, ne morem pomagati. Pustinski duh me zgrabi kakor veter kosmič prediva, pa ne morem več obstati. In tedaj nisem več Nigana, ampak samo postava brez duha, brez duše, brez volje. Zene me proč, ven v tujino, ne vem kam in ne morem se braniti... Toda, Radko, pojdiva proč iz Bjeline, pojdiva na zeleno Štajersko, kjer so lepa mesta in prijazne vasi in kjer prebivajo dobri ljudje; tam me ne bo dohitel pustinski duh, tam bom vedno ostala pri tebi!«

»Ne gre kar tako, ni mogoče, Nigana; cesarju sem prisegel in če se izneverim prisegi, me doleti smrtna kazen.«

»Saj nisi imel pravice priseči cesarju; s to prisego si ravnal zoper svojo dolžnost, Radko, ti si nezvest, verolomen!« je strastno jadikovala žena; »ali se še spominjaš, kako si mi dal besedo pred belim duhovnikom v Bjelini?«

»Nigana,« jo je strogo zavrnil mož, »ti si verolomna, ti si mi bila nezvesta. Stokrat si ravnala zoper svoje dolžnosti; zato me je pa duhovnik v Bjelini odvezal od moje besede. Prost sem in svoje življenje sem daroval cesarju!«

»Radko! Radko! Ali je res? Ti si prost? Osvobodil si se? — Nigane ne poznaš več? Nigana ti je tuja, pre-slaba; več ne maraš zagorele ciganke!... Zopet hočeš proč med divje gore, k zlatolasi ženi!... Toda prisegam ti pri svetlih zvezdah, da ne smeš biti srečen z njo, tega nikakor ne pustim. — Za teboj pojdem, če treba na konec sveta, in če te najdem pri njej, umorim njo in tebe!«

»Nigana, brzdaj svojo strast,« je rekel mož žalostno, »saj nimaš vzroka,

da bi postala ljubosumna... Zalke v svojem življenju ne bom videl nikdar več. Ne pojdem med gorenjske gore, marveč v krvavo vojsko; tam me bo sprejela bleda smrt v svoje naročje. Če bom umrl za domovino, bom vsaj vedel, zakaj sem živel.«

»O, Radko, ljubi Radko, tudi smrti te ne pustim! Svoje življenje moraš dati meni in nikomur drugemu in tudi smrti ne!... Kri, rožna kri na tvojem ljubem obrazu! — ne, ni mogoče, pri tej misli se kar tresem! — Rajša, kakor da bi videla tebe mrtvega, rajša umrjem jaz!... V vojsko ne smeš! Naročila bom svojim rojakom, da te bodo skrivaj odpeljali, tako da te cesar ne bo nikdar več dobil!«

»Nigana, nikar ne ravnaj nepremišljeno. Moja služba je neizprosna; kdor bi položil le roko na me ali če bi pokazal le najmanjše znamenje nasilja, ga moram prebosti, pa če si tudi ti ali tvoji rojaki!«

»Mene prebosti?« je divje kriknila ciganka, »prebodi me, tu stojim pred teboj, mirno in tiho — le zabodi mi meč v srce in potem greš lahko k svoji beli punčari!... Svojo dušo si mi že tako vzel in brez tvoje duše zame ni življenja!«

Pri teh besedah je ciganka odstopila par korakov od njega in obstala mirno kakor drevo.

»Grozna si, Nigana,« je vzdihoval France; »s svojim početjem onesrečiš sebe in mene! Premisli vendar, na straži ne smem govoriti z nikomur... Zdaj sem te poslušal tako dolgo in če se to izve, bom moral za to pretrpeti težke kazni, ali bom moral iti celo v ječo. Pojdi, Nigana, pojdij proč!«

»Zaradi mene ti ni treba trpeti kazni, ljubi, dobri mož! Toda tako te vendar ne smem zapustiti... Zopet te moram videti — zopet te moram imeti!«

Od dalje se je začul vojaški klic.

»Za božjo voljo te prosim, Nigana, pojdij proč!« jo je silil France; patrola prihaja; če te najdejo tukaj, sva oba izgubljena.«

»Ne bodo me videli, že grem, Radko. A še te moram videti. Povej, Radko, boš-li jutri ob tej uri zopet tukaj?«

»Da, še dve noči bom stal tu na straži; toda vedi, da na straži ne smem govoriti; to je strogo prepovedano.«

»Samo prišla bom, Radko; saj ti ni treba z menoj govoriti.«

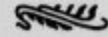
»Ti pa govoriš z menoj in vendar jaz ne smem na nič drugega paziti kakor na stražo... Ti se ne moreš držati, da bi ne govorila, jaz pa ne smem prelomiti svoje dolžnosti. Boljše bo, da zamenjam svojo stražo z drugim mestom... Toda pojdij proč, Nigana, — pojdij — pojdij! Če te najdejo tu, te bodo vjeli in zaprli.«

»Ne grem, dokler mi ne obljubiš, da prideš jutri zopet. Ne bom govorila s teboj — niti besedice ne, — samo da te bom videla in da bom pri tebi!«

»Da, jutri zopet pridem, Nigana toda sedaj teči, da te ne opazijo!«

Strastno mu je stisnila še roko i slovo in nato je skočila kakor verivci v grm in izgnila v njem. — — —

(Dalje prihodnjik.)

† Svétnik Janez Ažman.

Dne 8. julija smo položili k večne mu počitku v Gorjah č. g. svetnika Janeza Ažmana, ki je dne 4. julija umrl v Ljubljani v Leonišču. Z njim je legel v grob ne samo eden najboljših duhovnikov radovljiške dekanije, ampak celo škofije. Umrl je v starosti 69 let, umrl je, kakor je sam želel na bojnem polju. Saj je blagi pokojnik delal do zadnjega, zadnje delo, ustanovitev podružnice »Slovenske Straže« pa je nesel s seboj v grob. Upamo, da se bodo Gorjanci radi odzvali, ko bomo pozneje enkrat ustanovili to podružnico; saj bodo s tem storili poslednjo voljo tistega moža, ki je storil za Gorjance vse, kar je mogel.

Rojen je bil pokojni v Kropi dne 17. junija 1842, v mašnika posvečen dne 30. julija 1865. Služil je 4 leta za kaplana v Kočevju, kjer je bil obenem šolski vodja, nad tri leta je bil kaplan pri D. M. v Polju. Od tu je šel za župnika na Dovje, kjer je služil nad 16 let. Dne 18. avgusta leta 1889 je prišel v Gorje, ki si jih je izbral obenem za kraj svojega večnega počitka, kakor je omenil v svoji prvi pridigi v Gorjah.

Rajni g. Janez Ažman je bil mož, da je res malo takih, res pravi Izraelec, v katerem ni zvižace. Kdor ga je poznal, ga je moral ljubiti. Bil je pravo središče vse duhovščine blejskega kota; vsi so radi prihajali k njemu, saj so vedeli, da je njegovo največje veselje bivati sredi med svojimi sobraty. Njegova gostoljubnost je bila znana na daleč: po celi Kranjski in še drugod.

Danes si bil pri meni prvič, da bi ne bil zadnjič. Ta pozdrav je slišal skoro vsak novodošli gost in ga tudi rad poslušal. Kdor je prišel v gorjansko župnišče prvič, je prišel rad še drugič, tretjič.

Tako blagega, gorečega in delavnega duhovnika kmalu nisi našel, kot je bil pokojni svetnik. Svojim faranom je bil dober pastir in vodnik, svojim kaplanom oče. Povsod je bil na svojem mestu: Bil je priljubljen spovednik, izvrsten govornik, pobožen mašnik, dober katehet. Od šole in šolske mladine se kar ločiti ni mogel. Vseh petinštirideset let svojega delovanja je počeval v šoli in najhujše mu je bilo, če bi bil moral opustiti šolo vsled bolehnosti. Delal je res po vzgledu Učenika, ki govori: Pustite malim k meni priti. Veliko je storil za lepoto hiše božje, pa še več bi bil storil, če bi bil imel sredstev na razpolago. Trikrat je napravil v Gorjah sv. misijon; zadnjega popolnoma na svoje stroške. Tudi tretji

red in Marijina družba sta njegovo delo.

Deloval je tudi zunaj cerkve. Hranilnico in posojilnico je vestno vodil do zadnjega. Ustanovil je »Kmetijsko društvo«, ki prav lepo uspeva. Sploh lahko rečemo, da ga ni društva v Gorjah, kjer bi on ne bil sodeloval. In vsa ta društva bodo še poznejšim rodovom govorila, kdo in kaj je bil Gorjancem Janez Ažman.

Kdo bi popisoval vsa njegova dela! Saj so tako šla za njim in mu izprosila, kar za gotovo upamo, milostno sodbo in sv. raj. A tudi gorjansko ljudstvo ve ceniti vsa njegova dela. Kdor je bil zraven dne 6. julija, ko se je rajni g. svetnik vračal mrtev iz Ljubljane v Gorje k večnemu počitku, kdor se je udeležil pogreba dne 8. julija, ve, da govorim resnico. Pri železnici je čakalo ogromno število gorjanskih faranov svojega mrtvega očeta: šolska mladina, bralno društvo, požarna bramba, tretji red, Marijina družba, občinski odbor in še mnogo drugih ljudi. Med žalostnim zvonjenjem vseh zvonov pri fari in pri podružnicah je šel sprevod v Gorje, kjer so mrliča položili na mrtvaški oder. Naprejinnaprej so se potem vsi-

pale množice čez farovski prag; otožnih in povešenih obrazov so se poslavljal od svojega pastirja, dobrotnika, prijatelja. Pogrebni dan se je vse trlo, toliko ljudstva je prihitelo k pogrebu. Nad 50 duhovnih sobratov, c. kr. okrajni glavar Župnek, c. kr. komisar Kordin, predsednik c. kr. okrajn. sodišča Regally in c. kr. okrajni sodnik dr. Polc so prihiteli iz Radovljice k pogrebu. Gorje so bile do malega vse pokoncu, vse je hotelo izkazati zadnjo čast svojemu župniku. Iz bližnje okolice, iz Blede in Zaspega, iz Boh. Bele in Ribna se je udeležilo mnogo ljudi pogreba, posebno častno je bila zastopana njegova rojstna fara Kropa, njegova prejšnja fara Dovje in Kamna gorica, kjer je župnik brat pokojnikov, g. Simon Ažman. Pogreb je vodil častni kanonik, dekan g. Novak.

Predno končam, naj povem še besede, ki jih je govoril na dan sv. Petra in Pavla, ko je prejel sv. poslednje olje, do zbranih: »Umreti bo treba, a umreti se ne bojim. Saj je smrt moja stara znanka, ki sem jo tolikrat srečaval. Srečaval sem jo po hišah, po pokopališču, v cerkvi, povsod. Rad bi še delal med vami, pa če me Bog kliče drugam,

mu hočem biti pokoren. Če sem koga razžalil, ga prosim, naj mi odpusti, kakor tudi jaz vsem odpuščam. Ostani zvesti sv. veri, ki sem jo vam skozi 21 let oznanjeval, zakaj vi ne veste, kako tolažljiva je sv. vera na zadnjo uro. Če umrjem bom lahko zaklical s svetim Pavlom: Dober boj sem bojeval, svoj tek dokončal, vero sem ohranil. Bog naj mi bo milostljiv sodnik in naj sprejme mojo dušo v svoje roke, telo naj pa počiva na gorjanskem pokopališču v kapelici sv. Križa. Če pa ozdravim, bom še vedno rad med vami deloval.«

Umrli si, dragi g. Janez, in počivaš sredi svojih ovčic. Odlikovan si bil od prevzvišenega knezoškofa, od presvitlega cesarja, odlikovalo. Te je ljudstvo s svojo ljubeznijo in naklonjenostjo, ki tudi po Tvoji smrti ne bo ugasnila. Odlikoval Te je gotovo tudi dobri Bog v nebesih, zakaj bogat na dobrih delih si se povrnil k Njemu. Počivaj sladko v senci sv. Križa, ki nam zapuščenim govori:

da zopet vid' mo se nad zvezdami,
da vid' mo v raju večnem se
nad zvezdami!

J. L.

RAZGLAD PO DOMOVINI

Prošnja gg. dopisnikom! Vljudno prosimo vse gg. dopisnike, da dopisov zlasti sedaj ob poletnem času ne pošiljajo na naslov urednika, temveč na naslov uredništva, ker bi v slučaju, da urednika ni v Ljubljani, marsikaka stvar obležala v miznici!

Smrtna kosa. Nepričakovano sta umrla: svetnik Janez Ažman, župnik v Gorjah, in A. Podobnik, župnik na Gojzdu. Več o obeh prinašamo na drugem mestu.

Slovensko ljudstvo je govorilo. Nedelja dne 10. julija je bil pravi narodni praznik za naše ljudstvo. Nad 160 podružnic »Slovenske Straže« se je ustanovilo. Obmejni Slovenci lahko z zaupanjem gledajo v bodočnost. Slovinci ne bode pozabil svojih trpečih bratov ob meji, zato je porok 10. julij. »Slovenska Straža« je dobila trdna tla; tisoče in tisoče članov je pridobila v enem dnevu. Navdušenje pa smo prepričani, ne bo ostalo samo trenutno, ampak vzbudilo naše ljudstvo k trdnjejši narodni zavesti in ljubezni do zatiranih bratov.

Liberalci sami ne vedo, kaj bi počeli. Nekaj časa so »Slovenska Straža« ignorirali, o njej sploh niso ničesar pisali. Drugi so se hlinili, češ, »Slovenska Straža« bo ravno tako lahko delala, kakor naša društva, končno so se oglasili v listih in pričeli zabavljati.

Tak duševni razvoj vzbudi pri liberalcih vsaka misel, ki pride iz naših vrst. Tako je bilo z Orli in tako bo, naj se napravi, kar hoče. To nas prav nič ne vznemirja, niti ovira pri našem delu. Deseti julij je bil liberalcem trn v peti.

Skupščina Slovenske krščanske socialne zveze bode letos 21. t. m. Na skupščini se bode obravnavalo o društvenih domovih, o obrambnem delu, mladinski organizaciji, učnih pripomočkih in društvi in predložil se bode načrt tesnejše društvene organizacije. Kakor je iz povedanega razvidno, so predmeti velevažni, zato je želeli, naj bi ne bilo prav nobenega društva, ki bi se te skupščine vsaj po enem zastopniku ne udeležilo. (Vabilo glej v »Društveniku«.)

Duhovne vesti. G. Anton Breznik je bil dne 9. t. m. promoviran na graški univerzi doktorjem modroslovja, g. Edvard Šimnic je nastavljen za kapelana v Sori.

Iz srednješolske službe. Prof. dr. Jožef Debevec je premeščen iz Kranja na ljubljansko I. državno gimnazijo, dr. Alojzij Dejaco je premeščen iz Kočevja v Trst, prof. dr. Ivan Lokar je premeščen iz Novega mesta na II. ljubljansko državno gimnazijo, prof. Jožef Reisner je premeščen iz Novega mesta na I. ljubljansko državno gimnazijo, iz Novega mesta na I. ljubljansko

sko državno gimnazijo je premeščen profesor Frančišek Vadnjač. Imenovani so nadalje: pravi učitelji suplent Anton Detela v Kranju, dr. Jožef Ettl iz Bielica je premeščen v Kočevje, dr. Anton Fiegl z Dunaja je premeščen na ljubljansko nemško gimnazijo, dr. Hans Gröbl iz Weidenau v Kočevje, Karel Kunc iz ljubljanske realke v Novo mesto, Jožef Lob iz Solnograda na ljubljansko nemško gimnazijo, Ludovik Schmid iz Mährisch Neustadt v Kočevje.

Komisija za pogozdovanje Krasa je imela te dni v dvorcu deželne vlade v Ljubljani svojo sejo. Rešila je več tekočih aktov in odobrila računski sklep za leto 1909 ter proračun za leto 1911. Za prihodnje leto se preračunava potreščina na 40.000 K. Ta izdatek se bode pokrnil s prispevkom države 30.000 in dežele 9000 K ter z globami in raznimi dohodki. Letos se je pogozdilo v postojnskem in tržaškem okraju 138 ha sveta in porabilo 2.137.000 sadik. Šesterim gozdnim čuvajem se zviša plača od 500 na 600 K pričeni s 1. julijem 1910. Mesto gozdnega čuvaja v Britofu se prenese v Senožeče.

Med vožnjo okraden. Med vožnjo med Dunajem in Ljubljano je bila ukradena zlata žepna ura s številko 71.317 in zlata oklopna verižica ter srebrna tobačnica z znamenjem L. G. Med

vožnjo torej tudi na vlakcu ne kaže dramati.

Cesarjeva osemdesetletnica. Kakor se poroča, bo razdelil cesar ob svojem osemdesetim rojstnem dnevu okoli 400 redov, toda samo zaslužnim osebam na polju dobrodelnosti.

Patronat Vincencijeve družbe. Centralni svet Vincencijeve družbe je sklenil osnovati posebni odsek, ki naj bi se pečal z vsemi vprašanji in zadevami, ki spadajo v področje mladinskega varstva. Ta odsek se je ustanovil dne 22. junija t. l. pod imenom »Patronat Vincencijeve družbe za mladino«. Namen patronata je skrbeti za varstvo in vzgojo otrok, ki so v verskem in нравnem oziru zanemarjeni, s tem, da jih izroči poštenim družinam ali katoliškim zavodom v vzgojo. Izvršujoči člani patronata bodo podpirali društvo, pobirali doneske za patronat in nadzirali vzgojo otrok. Izvršujoči člani plačujejo vsaj dve kroni na leto. Da se misel za skrb zanemarjene mladine kolikor mogoče razširi med ljudstvom, bode patronat izdajal kot svoje glasilo »Krščanski detoljub«. Ta list bo redno prinašal poročila o varstvenem gibanju, o raznih vzgojnih zavodih poleg drugih poučnih člankov. Prijave v patronat sprejema ta gg. dr. Josip Gruden, profesor bogoslovja in Albin Zajec, c. kr. računski asistent, oba v Ljubljani. Patronat ima res plemenit in blag namen. Koliko dela ga čaka, si lahko misli, kdor pozna našo družbo. A da bo mogel uspešno delati, potrebuje denarnih sredstev. Zato si štejem v dolžnost patronat kar najtopleje priporočati.

Zadružna zveza v Ljubljani priredi koncem tega meseca knjigovodski tečaj za duhovnike, učitelje in za nekoliko izvežbane tajnike. Kdor se želi udeležiti tega tečaja, naj takoj prijavi svojo udeležbo.

Otvoritev Aljaževga doma. Novi Aljažev dom v Vratih je dograjen in preskrbljen z vsem potrebnim. Slavnostna otvoritev se vrši v nedeljo, dne 17. t. m.

Otvoritev soteske »Dovršnik«. Društvo za privabitev tujcev na Jesenicah je dne 10. t. m. otvorilo novodograjeno pot sotesko »Dovršnik« nad Hrušico. Ta soteska se prične komaj četrt ure hoda od železniškega postajališča Hrušica ter vodi pičle pol ure navzgor ob skalnatih stenah, mimo sedmih večjih in manjših krasnih slapov. Potem se strinja s potjo S. P. D., ki vodi skozi Hruševsko in Jeseniško planino na Rovšico, Klek in Golico.

Ribarstvo zakupnega okraja Cerklje v Reki in Pšati se bo oddalo za dobo desetih let v zakup dne 8. avgusta t. l. pri okrajnem glavarstvu v Kranju.

Nova cerkev. Te dni se blagoslovi temeljni kamen za novo cerkev v Radečah.

Raznašalec protestantovskih knjig sv. pisma itd. A. Klas je bil obsojen pred ljubljanskim okrajnim sodiščem na 40 K globe, ker nima nobenega dovoljenja za kolportajo. Ker je raznaša-

lec zelo siten usiljevač protestantovskih knjig, gotovo ne bode dolgo miroval. Kjerkoli bo začel zopet sitnariti, naj se ga takoj naznani.

Društvo slovenskih trgovskih sotrudnikov s sedežem v Ljubljani naproša vse trgovce, da v njihovo lastno korist naznanijo vsako prosto mesto trgovskih pomočnikov. Tako bo mogla posredovalnica res upešno delati, ker so vsi oni pomočniki, katere priporoča posredovalnica, res trgovsko izobraženi.

Iz ljubljanske predilnice. Strokovno in podporno društvo v omenjeni predilnici priredi dne 14. avgusta t. l. izlet v Selce pri Škofji Loki. Že sedaj opozarjamo strokovna in slovenska izobraževalna društva, da se pridružijo izletu. Natančen program še objavimo v »Domoljubu« in »Naši Moči«. Kogar veseli, na noge! — Pojasnila se že sedaj dobijo pod naslovom: Strokovno in podporno društvo v predilnici, Ljubljana.

Vinogradnikom v pouki Vsled neprestanega deževanja so se pojavili na trti razni škodljivci, med temi pa s posebno silo njen najhujši sovražnik peronospora ali strupena rosa. Ta bolezen je poleg listja začela napadati tudi zarod (grozdje) s tako silo, da nam lahko ves letošnji pridelek uniči. Pa tudi če bi nam uničila samo listje, je že to zadosti, ker ne more potem ne grozdje, ne les trte dozoreti. Treba je torej, da se z vso vnemo poprimemo izkušenega in zanesljivega sredstva proti tej bolezni, to je pravilnega in zadostnega škropljenja trt z zmesjo modre galice, z apnom ali s sodo. Med tem, ko v suhem vremenu zadostuje navadno že en kilogram galice na sto litrov vode, je treba letos vzeti 1½ do 2 kilograma. Na vsak kilogram galice vzamemo 1 kg neugašenega (živega) ali pa 2 kg ugašenega, dobrega, mastnega apna, ali pa 1¼ kg navadne sode, ki se jo rabi za pranje perila. Galico in apno je vsako zase raztopiti in šele neposredno pred škropljenjem skupaj pomešati, ker več dni stara zmes ne učinkuje. Škropiti je treba v kratkih presledkih, to je vsakih 10 do 14 dni, do srede meseca avgusta. Pri tem je treba imeti škropilnico, ki galico na fino razpršuje. Najprvo se poškopri trta čez in čez, potem se pa gre še enkrat skozi vinograd in se škropi samo grozdje. Ker je grozdje skrito pod listjem, je za to škropljenje posebno pripravna Nechvilova hipna zatornica, ki omogočuje, da je pri škropljenju leva roka popolnoma prosta, s katero se lahko razgrne grozdje zakrivajoče listje. Posebno pripravna za to se mi vidi Nechvilova škropilnica »hidrolina«, potem seveda tudi »avtomata« in »Avstrija«. Konečno naj še omenim, da pospešuje razvoj peronospore še posebno vlažen zrak. Zato povzročuje peronospora v težki zemlji, v nizki legi, pri gosti saditvi, v nepovezanem in ne opletanem vinogradu največ škode. Povežite torej trte, ampak le na rahlo, in jih omandajte, to se pravi od-

stranite vse, kar je na njih nepotrebno, zlaste nepotrebne poganjke, zalistnike itd., na šparonih (napnencih) pa prikrajšati vse mladike za tretjim ali četrtim peresom nad zadnjim grozdom. — Vinarski nadzornik Skalkický.

V JERUZALEMI

Manjka nam še dobrih sto romarjev.

Dvignite se, kateri imate zdrave ude, pod palcem pa kaj okroglega!
Prigovarjajte osebam, ki bi lahko šle!

Posebno si želimo mož in mladeničev; a odprto je še vsem.

Za zgled bodi župnija Borovnica, ki pošlje v sveto deželo deset romarjev, in sicer šest moških, štiri ženske. Mnogo večje župnije nimajo niti po enega!

Ta mesec je še čas za oglaševanje. Na prihodnji mesec se ni zanašati. — Kdor misli, naj se zglesi!

Zahvala. Dne 21. maja t. l. uničil mi je požar gospodarsko poslopje, ki je bilo zavarovano pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Škoda cenila se je takoj po odposlancu omenjene zavarovalnice in tudi takoj cela zavarovana svota izplačala. Vsled kulantnega in takojšnjega izplačila odškodnine, štejem si v dolžnost to domačo slovensko zavarovalnico vsakemu, ki ima kaj zavarovati najtopleje priporočati.

Jožef Štrukel.

Laze pri Robu, dne 23. maja 1910.

Gorenjske novice

g Na Gojzdu nad Kamnikom je umrl po kratki mučni bolezni ondotni župnik č. g. Alojzij Podobnik. Rojen je bil v Zatičini 21. septembra leta 1875. V mašnika je bil posvečen 23. julija leta 1898. Služboval je kot kaplan v Mirni peči, v Tržišču na Dolenjskem, odkoder je prišel kot župnik v Gojzd, kjer je užival med svojimi farani vesplošno ljubezen in zaupanje. Njegova smrt je prišla nepričakovano hitro. V najboljših letih se je preselil v večnost. Naj počiva med svojimi udanimi mu ovčicami v miru!

g Koprivnik v Bohinju. Udje izobraževalnega društva prirede 17. t. m. ob 4. uri popoldne narodno igro »Tihotapec«. Igra je vzeta iz narodnega življenja in je zelo lepa. — Vabimo tudi sosede, da se je udeleže. Na koncu pridenemo še nekaj pesmic. — Pridite pogledat! — Podružnico »Slovenske Straže« smo ustanovili. Šteje 25 članov in članic. Društvo se je udeležilo dne 10.

t. m. svete maše z zastavo v proslavo sv. Cirila in Metoda. — Ker bo igra v zaprtih prostorih, se uprizoni ob vsakem vremenu.

g Novice iz Bohinja. Kresovi. Na predvečer sv. Cirila in Metoda prižgali so vrli Bohinjci na obgorju naših gora toliko kresov, da je bila skoraj vsaka vas zastopana. Posebno bodi omenjen kres na Ravneh, na Črni prsti, Storečem rovnu, Rudnici, Lepenjcah in vaškem pašniku na Bistrici. — Bistriški Orli so na bregu za vasjo postavili velik jambor z raznobojnimi lampijoni, prižgali umetni ogenj, streljali s papirnimi topiči, da je odmevalo daleč po dolini. Najkrasnejše pa je bilo petje mladeničev pevcev v tej bajni svetlobi. Zapeli so navdušeno: »Hej Slovani«, »Slovenec sem«, znano bohinjko: »Naša Švica« itd. Pokazali so, da so zvesti sinovi planin, udani Bogu in domovini. — »Slovenske Straže« podružnica bila je ustanovljena na praznik sv. Petra in Pavla. Pristopilo je takoj dokaj članov. — Občinski odbor je daroval za »Slovensko Stražo« 20 kron. Da bi našel mnogo posnemovalcev. — Sv. obhajilo so v nedeljo skupno prejeli naši Orli v čast sv. Cirilu in Metodu. — Nesreča na železnici. Dne 26. junija t. l. trčil je osebni vlak št. 12, ki prihaja iz Trsta na Bistrico ob 8. uri 1 min., v tovorni vlak št. 82. Premikalnik ni bil prestavljen. To je bil vzrok, da je osebni vlak krenil na četrti tir, na kojem je čakal omenjeni tovorni vlak. Strojvodja je zapazil pretečo nevarnost, ko je privozil na tir tovornega vlaka. Takoj je dal kontra-par. Toda vlaka ni bilo mogoče več ustaviti in to tembolj ne, ker je bil tir radi pogostnega deževanja polzek. Dasiravno je zavrl tako močno, da se kolesa na stroju niti vrtila niso, je vlak kakor po ledu drsnil s toliko silo v spredaj stoječega, da so se zadnji vozovi postavili navpično. 5 vozov je razbitih. Več oseb je lahko poškodovanih. Sreča v nesreči je bila, da je strojvodja ohranil hladno kri ter takoj vlak po možnosti ustavil. Pripomniti je, da je padeč iz predora proti postaji precejšen in da je ob mostu velik ovink, da torej strojvodja pri najboljši volji ni mogel opaziti preje preteče nevarnosti. Nesreča nikoli ne miruje.

g Iz Stare Loke. Kaj tacega pa še nikoli ni bilo pri nas — to je splošna sodba ljudstva glede Ciril-Methodove slavnosti in ustanovitve podružnice »Slovenske Straže«. To je bilo pripravljeno in učenja in vse se je tako lepo izvršilo, da ostane ta dan vsem v najlepšem spominu. Govorili so in predavali same Gregorčičeve pesmi naši Orli v kroju in tamburašice v čepicah. Gosp. organist Kramaršič je v kratkem času dekleta dobro izučil. Vse svoje pulte so imele krasno s cveticami ozaljšane. Ko so utihnile tamburice, — 20 po številu, — je bilo marsikatero oko starega človeka rosno. Res je, kar je povdarjal slavnostni govornik gosp. Iv. Baloh v ognjevitih besedi, da bodo

takrat še-le češčenje sv. Cirila in Metoda postalo popularno, kadar bo zadnji pastir zadnje gorske koče s ponosom povdarjal, da je Slovenec. In to bo storila naša stranka! V kratkem se bo ustanovila tudi ženska podružnica.

g Iz št. Vida nad Ljubljano. A postolstvo sv. Cirila in Metoda se je pri nas ustanovilo v nedeljo, 3. t. m. Agitacijo za dobrodelno in bogoljubno napravo je prevzela dekliška Marijina družba. — Novi nadučitelj g. Janko Bajec nastopi svojo službo pri nas 1. avgusta t. l. Imel bi priti že v marcu, pa se vsled hude zime ni mogel seliti, zato mu je šolska oblast dovolila do konca tega šolskega leta ostati na dosedanem mestu v Spodnji Idriji. — Poprava državne ceste skozi Št. Vid se bo oddala 18. t. m. in se ima izvršiti v dveh mesecih. Stroški so proračunjeni na 9800 kron. Materijal se bo odvažal na pokopališče, ki se bo s tem nekoliko zvišalo. — Svojo lastno shrambo gasilnega orodja si je postavilo prostovoljno gasilno društvo Glinica-Podutik. Novi gasilni dom se bo blagoslovil na gliniško nedeljo, dne 7. avgusta t. l. popoldne. — Hranilnica in posojilnica (v Kraljičevi hiši) izkazuje koncem prvega pol leta 1910. stedeči promet: Prejemki: hranilnih vlog 108.557 kron 13 v., vrnjenih posojil 7921 K 33 v., tekočega računa z Zvezo in s strankami 232.213 K 83 v.; izdatki: hranilnih vlog 38.615 K 62 v., posojil 12.988 K, tekočega računa z Zvezo in s strankami 271.770 K 22 v. Številke kažejo, da se ljudstvo pri rabi kredita vedno bolj poslužuje tekočega računa, kar je zlasti za obrtnike veliko bolj priporočljivo, nego navadna posojila. — Grof Chorinsky, kranjskega deželnega predsednika namestnik, se je s svojo družino za dva meseca nastanil v Št. Vidu.

g Iz Železnikov. Železniki so v katoliškem taboru! To se je pokazalo zlasti dne 3. in 4. julija, ko so prišli v naš trg prevzvišeni knez in škof. Ej, koliko rok se je gibalo, ki so pletle vence, postavljale mlaje in delale napise za slavoloke! Koliko veselja, koliko navdušenja, koliko sladkega pričakovanja! In pri sprejemu? Bila nas je cela vojska. K sprejemu so prihiteli celo Orli iz Selc, za kar jim bodi izrečena gorka zahvala. In pozdravil je Prevzvišenega naš župan g. Ivan Lotrič v imenu občine, pozdravila belo oblečena deklica v imenu šolske mladine, ki je privrela naproti svojemu škofu z zastavo in spremljana od g. nadučitelja in gospodične učiteljice. Pozdravil je načelnik naših Orlov, pozdravil član izobraževalnega društva, pozdravil prednik mladeniške Marijine družbe, pozdravila gospodična Lukeljnova v imenu dekliške Marijine družbe, ki je prišla z zastavo Prevzvišenemu naproti. In odšli smo med slovesnim zvenenjem in streljanjem v župno cerkev, ki je bila vsa v vencih in cveticah in lučih — kot nevesta, napravljena za ženina. Zares, lepo je bilo. In Prevzvi-

šeni so se lahko prepričali, da večina železniških src — s prav malo izjemami — bije zanje v ljubezni in udanosti. Prevzvišeni so spovedovali zvečer od pol 11. ure in jutraj od pol 4. do 9. ure. Veliko Železnikarjev je pristopilo k mizi Gospodovi; naši Orli pa so bili pri skupnem sv. obhajilu, in sicer v kroju, že prejšnji dan (v nedeljo). Ob 9. uri je bila pri škofovi sveti maši in pridigi naša velika cerkev polna, čeprav je bil delaven dan in vsi smo zvesto poslušali vnete besede svojega predobrega nadpastirja. Samo eno željo imamo sedaj, da bi vsi Železnikarji vzljubili in ubogali našega Nadpastirja, ki so tako dobri, da bi najrajši vsakega izmed nas kar živega spravili v nebesa. Ljubiti tako dobrega gospoda pa pač ni težko. Za slovo pa kličemo svojemu nadpastirju:

Kar si vsejal, naj krepo vsklije
Bogu na čast in na radost Marije!

Zvečer dne 4. julija pa smo v Železnikih zažgali v čast sv. Cirilu in Metodu velik kres. Naša dekleta so zapela par pesmi in mi moški smo jim pomagali, kakor smo vedeli in znali. Streljali smo tudi s topičem. Navzočega je bilo mnogo naroda, na čelu mu vrli naš župan. Bili smo vsi prav veseli in navdušeni. — Nova sv. maša bo v Železnikih v nedeljo, dne 17. julija. Novomašnik bo domačin g. Jožef Klopčič. Pevci se že pridno pripravljajo. Čaka nas torej zopet lep dan. Bog daj srečo!

g Iz Čemšenika. V Križih je umrl France Benko iz občespoštovane Benkove hiše. Bil je vrl mladenič, ki mu tudi vojaška suknja ni pokvarila poštenega, vernega srca. Kot ud našega izobraževalnega društva je kazal navdušenje za vsak napredek. Naj v miru počiva! — Na Jelenku (Planina) je 4. t. m. gorel velik kres v čast sv. Cirilu in Metodu. Z Jelenka se vidi tja v ljubljansko okolico, kjer je bilo videti prav veliko kresov, vidi se v Savinjsko dolino. Tudi na Štajerskem je bilo videti veliko kresov. Med veselim petjem nam je hitro preminul čas. Če Bog dá, bomo še kurili na Jelenku kres, takrat pa ob večji udeležbi!

g Bohinjska Srednja vas. Na predvečer sv. Cirila in Metoda je zgornja bohinjska dolina kar žarela kresov. Posebno veličasten je bil na vrhu Rudnice, ki se je videl po celem Bohinju. — V nedeljo, 3. t. m. so se udeležili slavnosti goriškega Orla na Sveti Gorji in v Solkanu tudi naši Orli in izobraževalno društvo po svojih zastopnikih. Bilo je krasno! Posebno je ugajala »moreška« (sabljanje). Surovo obnašanje Sokolov nam ni prav nič kazilo veselja in navdušenja. Sokoli so v oliko pač povsod enaki! — Vreme se počasi boljša. Dež je zelo nagajal pri spravljaju mrve. Večinoma ju morajo sušiti v stogovih. Deževnih dni je bilo v Bohinju meseca aprila 17, maja 19 in junija 18. — Parkrat bi bil že kmalu nastal ogenj po lahkomišljenosti otrok.

Stariši, pazite vendar na žvepljenke in otroke!

g Tržiške novice. God slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda smo dostojno in častno praznovali. Na predvečer, 4. t. m., je žarelo več kresov po gorah; prižgali so enega Orli, enega Lomljani, a tudi šentanska dolina je imela svojega. 5. t. m. je bila zjutraj ob 6. uri orglana sv. maša, katere se je udeležilo mnogo vernikov. Zvečer sta zopet svetila dva velika kresova. — V soboto so Orli vnovič prižgali kres. Petje in glas orlovske trompete je donel v dolino. V nedeljo ob 10. se je društvo sv. Jožefa z zastavo udeležilo svete maše, katero je daroval društveni predsednik in pri kateri so peli društveni pevci. Za obmejne Slovence se je nabralo 50 kron. Razdelili smo sto knjižic o sv. Cirilu in Metodu. — Strela je udarila v Krvinovo kočo na planinah in je ta popolnoma pogorela. K sreči je v bližnji Travnarjevi koči molila majerca rožni venec in tako ušla gotovi smrti. Živina je bila pravočasno rešena. Poginilo je le mlado svinje. — V Tržič vozijo neprestano okoličani v papirnico težko obložene vozove po strmem klancu. Neusmiljeno mučijo ubogo žival in jo večkrat še bolj neusmiljeno pretepavajo. Zaslužili bi ti mučitelji živine, da jih pristojna oblast primerno kaznuje.

g Iz Moravč. Zanimanje za »Slovensko Stražo« od dne do dne raste. Zlasti navdušena je mladina. — Kresovi na čast sv. Cirilu in Metodu so veličastno žareli po moravških hribih. Vseh kresov je bilo čez 50, jasen dokaz, kako verno je zavedno moravško ljudstvo. — Izlet. Naš pevski in igralni odsek je priredil 3. julija izlet na Vače, kjer so ustanovili izobraževalno društvo. Stranka stranišča se je sicer poskrila, a zaprta v svoje prostore je kazala, da zna žvižgati. Naši fantje so odgovarjali s krepkim »Živio«, da so se tresle Vače in liberalci. Za slovo so letele psovke, pa kdo se zmeni, ako psujejo liberalci. Pač, ubogi liberalizem! čim mogočnejši so tvoji mogotci, tim preje prideš na kant. In na Vačah? »Zastonj je vsak odpor, vsa sila vztrajna, uničena je tvoja moč, Blagajna.« Ti pa, vrlo vaško ljudstvo, krepko naprej! Na razvaline liberalizma si postavi nepremagljivo trdnjavo in liberalcev bo groza in strah... — Ali bo res? Čuje se, da prosijo liberalci za novi, še nedodelani »Kmečki dom« podpore. Ne vemo sicer, če je resnica, vidi se pa, da jim gre precej za kožo. Nas stvar ne briga, radovedni smo le, kje bodo dobili in kdo bo dal za liberalni moravški »dom« podporo. — Pobalini? Zadnja notica liberalni moravški gospodi ni bila všeč. In kako ljudi? Oni, ki študirajo po različnih šolah širne Avstrije, ki pisarijo pri uradih, posojilnicah, ki pripadajo vsem mogočim modernim evropskim strankam, naj bi bili pobalini? Klerikalci, kje je vaša olika!? Vprašamo pa, kdo le žvižgal, ko so pevci peli za god preč,

g. dekanu, kdo zabavlja po gostilnah in sramoti duhovnike? Vprašamo, kako naj take imenujemo? Čakamo odgovora, za katerega bomo vsakomur hvaležni. — Nepoboljšljiva. Na moravški šoli poučuje učiteljica, katera sliši na ime Trpinc. Še vedno živi tako, kakor smo namignili zadnjič. Otroci to vidijo ter pripovedujejo doma, odrasli se smejejo in zbijajo šale. Kaj ne, kako slabo to čini na vzgojo mladine. Poglejmo še dalje. Dotična oseba je tudi v šoli napram učencem prav surova. Upije, zmerja, tepe da teče kri, šele potem otroka prijazno boža ter mu zdravi bolečino. In njene psovke: »Luder, du«. Te besede otroci v šoli še niso slišali, zato radovedno povprašujejo, kaj je to, kar pravi gdč. učiteljica. Tudi pesmice: »Regiment po cesti gre«, bi otroci ne smeli prepevati. Odtod razposajenost šolarjev; kdo je kriv, da ne spoštujejo vzgojiteljev, da niso taki kakor bi morali biti? Prava vzgoja temelji na podlagi katoliške vere. Vzgoja v krščanskem duhu je seme, ki poganja dobro kal in rodi sadove. Seveda, kar učitelj sam nima, tudi drugim ne more dati. Upamo, da se z dotično osebo znanprej ne bomo bavili, čas je, da jo odnese burja kam drugam. Moravčanom pa dal Bog dobrih vzgojiteljev, katerih danes tako silno, silno potrebujemo.

Dolenjske novice

d Iz velikolaškega okraja. Skoro v vseh tukajšnjih občinah smo kmetje gospodarji lova. Prvi, ki so kupili lov od občine, so bili kmetje v občini Lužarje, potem po vrsti v občinah Sv. Gregor, Dobrépolje, Rob in poslednji v občini Turjak. Lani smo imeli sitnost, ker je bil po vseh teh občinah pasji kontumac. Res je bil pobral konjač iz Ribnice nekaj »cuckov« ali kdovekaj škode pri naših lovskih psih ni bil napravil. Letos pa se je pojavil naenkrat neke posebne vrste konjač, ki sicer ni v to pooblaščen, pa kljub temu ne prizanaša ne »cucku« ne dobremu lovskemu psu, naj bo prijatelj ali sovražnik. In vse to v času, ko o kakem pasjem kontumacu ničesar ne vemo. Proti takemu ravnanju kmeta - lovca, ki si ga ni dovolila niti turjaška graščina, ko je še imela lov v zakupu, najodločneje protestiramo. Naj ne misli nepoklicani konjač iz vasi nekdanjega verskega prekucuha, da mu je vse dovoljeno. Če se mu konjaški posel res tako dopade, je to njegova stvar. Psov in še posebno dobrih lovskih psov pa nam brez vzroka in potrebe ne bo pobijal.

d Na Vačah je Sokol Blagajna kopal naši stranki jamo, a je sam v njo padel ter utonil v sokolski župci, njegovi Sokoli, ki so mislili potom sokolstva priti do kake veljave, ti pa se že potapljujejo v gnojnici. Sedaj vsaj vemo, s kom smo imeli opraviti. Drevo se po

sadu spozna. Sokolstvo je pa čudno drevo. Koliko se govori in piše o njih časti, redu in čednosti! Združijo se pa v odsek navadno ljudje z dvomljivo preteklostjo, njih orožje je laž, namen ponočevanje, popivanje, razgrajanje in gonja zoper duhovščino in krščansko misleče ljudstvo. Pa kako hinavsko zavijajo oči ter se zgražajo nad nami ljudje, pri katerih bi se sam vrag prijel za nos, če bi povohal njih nedolžnost. Stranki stranišča privoščimo uspehe, katerih si ni želela. Vemo pa sedaj, zakaj se vozi gradivo za dve novi stranišči v šoli. Kaplanu pa nočejo prinesiti nikakih daril in tudi bire ne več tja na prag. Zameril se jim je s tem, ker ni hotel kamenja tako dolgo odstraniti. Znanprej bodo morali kaplani shajati brez takih darov kakor nekdanj, ko klaverni vitez Blagajna še ni tako povzdignil izobrazbe. Dovolj. S temi ljudmi se ne bomo več prepirali, ker nam njih duh ne ugaja. V naše izobraževalno društvo, ki že šteje 90 članov, pa vabimo vse poštene može, ki se razum Boga nikogar ne boje, vse dobromisleče mladeniče, žene in dekleta, za katerimi bi si liberalci kar prste oblizali, če bi jih ujeli. Le na plan! Onim 17. članom izobraževalnega društva v Moravčah, ki so nas zadnjič obiskali in bili od nasprotnikov psovani, pa izrekamo priščno zahvalo. Na zdar!

d Loški potok. Živinorejsko in svinjerejsko zadrugo smo si ustanovili prejšnjo nedeljo. Kdor pozna našo dolino v tem oziru, bo pridrtil, da je bilo to nekaj nad vse potrebnega. Saj smo baš glede živinoreje tako nekam malo razviti in zapuščeni. Dosedanje število plemenjakov oddaleč ne zadostuje za tako obširno občino. In glede svinjereje! Iz Hrvaškega dobivamo po neverjetno visokih cenah zlasti letos prašičke. Raznim neugodnostim, dežju, vročini, mrazu in lakoti izpostavljeni prašiči in poleg tega še taka daljava, čisto prinesejo k nam kal bolezní. Zato toliko slučajev skoro vsako leto, da žival kmetu nenadno zbolí in pogine. In potem sitnosti! S prašičjo krmo založena naša dolina, bi kaj lahko sama se zalagala s tem blagom. To oboje: dolino preskrbeti z zadostnim številom plemenjakov kot tudi mrjascev bo namení živinorejske in svinjerejske zadruge. Upati je, da naši možje spoznajo velik pomen in vrednost tega in pristopijo k omenjeni zadrugi. S pristopom bo koristil vsakdo sebi in celi dolini. Vsak se lahko sedaj pri odbornikih, ki jih ima vsaka vas po dva, zglaší ali pa pri g. Škulju. Dvignimo se glede živinoreje, saj poleg gozda je to pri nas edini vir kakih dohodkov.

d Hinje. Po naši župniji se je lotila otrok nalezljiva bolezen škrlatinka. Nekaj jih je ugrabila tudi smrt. V par hišah kar po dva. Upamo, da bo kmalu bolje.

d Ratje pri Hinjah. Nenadoma je umrl Anton Papež, posestnik, gostilničar in občinski odbornik. Šel je v Črnomelj v semenj. Nazaj grede pa je 5. t.

m. na potu v semiški župniji, kjer je bil 7. t. m. tudi pokopan, nagloma umrl.

d Iz Štange. Na večer pred sv. Cirilom in Metodem se je videlo od nas nebroj kresov po vseh dolenskih hribov, posebno pod Kumom je gorelo nekaj posebno velikih. Toda tudi mi nismo bili zadnji. Ob devetih zvečer so se začeli oglašati po vaseh strelji, v far-nem zvoniku so zvonovi ubrano zapeli in kresovi so se začeli užigati. Skoro na vsakem bolj vidnem kraju je gorel kres. Prav lep večer je bil in sveta brata sta lahko z veseljem zrla na svoje hvaležno ljudstvo.

d Krka. Naša požarna bramba se je tudi udeležila slavnosti gasilnega društva v Dobrepoljah. Ko bi Dobrepoljci vedeli, kakšni ljudje so zbrani v tej brambi, bi jih bili s kunjami pognali nazaj. Prihrumeli so s slavnostjo podivjani in ker jih je vodil rdečkar Tonček, so seveda morali še v njegovi šnopsariji popivati in grdo prepevati v pozno noč. Eden je krel: Mi smo fantje, per mej duš! Za take požarne brambovce je ime piskrovezarji, kakor jih kličejo ljudje, še predobro! Potem pa še pravijo, da so napredni, — da, napredni v podivjanosti in umazanosti! Ubogi starši, ki imajo svoje sinove pri takem društvu, ki tukaj nima drugega namena, kakor razširjati gnili liberalizem med verno naše ljudstvo. Pa ne boš Tonček, če si bil tudi enkrat v Dobrepoljah pri maši, ker doma Te ne vidimo nikoli. Rdečkar pa tak!

d Sv. Helena-Dolsko. Vendar smo se tudi pri nas zganili. Po vseh bližnjih župnijah so se že organizirali v izobraževalnih društvih in telovadnih oddelkih Orlov, pri nas smo pa le bolj od strani gledali. No sedaj smo se pa še mi pridružili: dne 12. junija se je ustanovil telovadni odsek kot pododsek šolskega izobraževalnega društva, h kateremu je pristopilo takoj blizo 50 mladeničev kot rednih članov, vsi iz župnije sv. Helena. Dne 10. julija pa se je ustanovilo domače izobraževalno društvo, h kateremu seveda posledje spada telovadni odsek Orlov. Na ustanovni shod, ki je bil zelo mnogoštevilno obiskan od mož, žená, deklet, zlasti pa vrlih mladeničev, je prihitel iz Ljubljane stolni vikar Luka Smolnikar, ki je v poljudnih besedah razložil pomen izobraževalnih društev in mladeniške organizacije. Vsem se je videlo na obrazu, kako veselji so, da se je tudi med njimi začelo delati za pravo krščansko izobrazbo. Ustanovila se je ta dan tudi podružnica »Slovenske Stráže«. Le čvrsto naprej! Najmlajše k. s. izobraževalno društvo s svojim Orlom ne sme biti najzadnje!

d Mirna peč. Dne 25. junija so se vršile v Mirni peči občinske volitve. Za župana je izvoljen Josip Košak, posestnik in gostilničar v Mirni peči, za podžupana Alojzij Hude, posestnik in trgovec v Mirni peči. Svetovalcem pa: J. Jarc iz Podboršta, Anton Somrak iz Šela, Anton Spendal iz Biške vasi, Matija Saje iz Velikega Kala, Jože Barbo

iz Velikega Kala, Janez Jarc iz Ivanje vasi, Martin Kralj iz Št. Jurja, vsi posestniki.

d V Iški vasi, Kotu in Stajah nam delajo vodovod. Kdo je to dosegel, če ne naši vrli poslanci. Čast, slava in srčna zahvala torej njim, ki so nam z dobrotno požrtvovalnostjo naklonili veliko dobroto, dobroto, ki jo bo vžival še pozni vnuk, seveda nevedoč, kaj smo nekdanj pretrpeli, predno smo pripravili škafo vode v vežo. Radostno se nam je zjasnil obraz, ko smo čuli gromenje prvih strelcov iz daljnih Krvavic, odkoder bo nam dotekala bistra studenčnica. In ko so zapeli krampje in lopate na trdi cesti, okušali smo že skoraj slast vode prvega pritoka. Pa to še ne bo tako brž. Delavci, ki jih je itak malo, popuščajte delo radi prenizke plače. Včasih kopljejo samo po trije, pet, včasih pa nobeden. Pota iz vasi so razkopana, da si ne morejo vaščanje dovažati ne sena, ne žita s polja, ker ni delavcev, da bi zasuli cevi. Mislim, da bi se to ne smelo, ker bi bilo lahko drugače. Stopi naj na noge postava, da ne bodo izžemali prekupci kopanja delavskih moči in nam ustavljali delo. Tudi brez nesreč dosedaj ni bilo. Enega je podsulo v Krvavicah, dva pa je obstrelilo, ko sta jela vrtati strel, ki ni bil razgnan in tudi sprožen ne. Meneč, da je šel slepo ven prejšnji večer, sta hotela še globlje zvrtati, pa sta ga s svetrom vžgala. Vse tri so odpeljali v deželno bolnišnico.

d Belokranjske novice. Iz Petrove vasi. Pregovor pravi: Kadar je največja sila, božja roka najbolj mila, in to se je pri nas uresničilo. Zvonik je imel že jako slabo streho, tako da dve leti ne bi več zadostovala, cerkev je bila od zunaj zelo umazana in znotraj je bil tlak slab kot v kaki zidnici. Misli se je na popravo, a kje vzeti denar? V tej sili je prišla na pomoč blaga gospa Ana Sučec iz Zagreba, rodom iz Petrove vasi, in darovala v ta namen 2640 K. Delo se je izročilo našim vrlim, povsod dobro znanim podjetnikom Malneričem iz Krupe, ki so se tudi proslavili s svojim delom tukaj. Zvonik je dobil s svojo novo streho popolnoma drugo obliko, tako da se težko tje na Kranjskem dobi tak. Cerkev se je na novo prebelila in znotraj potlakala s cementnimi pločami tvrdke Zajec-Korn v Ljubljani. Kupili so se krasni svečniki za veliki oltar, nove svetniške podobe za stranski oltar, ki je tudi ves prenovljen. Kor pa je dobil nove stopnjice. Cerkevica sv. Janeza Krstnika je gotovo sedaj ena najlepših podružnic na Kranjskem. Kakor mlada nevesta pa je bila olepšana na žegnanje 3. julija. Za to so pripomogle posebno dekleta. Čast jim za to. — Kaj nam letina obeta? Vsi poljski pridelki so kazali bogate žetve. A vedni nalivi in vetri bodo precej škodovali vsemu, kakor tudi vinski trti. Prerokovanje starih ljudi: »Če je na sv. Medarda dež, je še 40 dni slabo vreme«, se sedaj uresničuje.

Notranjske novice

n Vrhnjske novice. »Slov. Narod« je čutil pred kratkim potrebo obregniti se v našo rajfajznovko. Po stari svoji navadi laže, da računji rajfajznovke niso bili pravilni. »Narod« naj si zapomni to-le! Ko bi tudi res računji »Hranilnice in posojilnice na Vrhniki« ne bili pravilni, bo sleherni naš pristaš verjel, da so bili pravilni, in sicer že iz priprostega razloga: ker to zanika lažnjivi »Slovenski Narod«. Za naše ljudi ni merodajno prostaško glasilo liberalcev, temveč občni zbor, na katerem so se ob navzočnosti zastopnika »Zadružne zveze« odobrili računski zaključki za leto 1909, ne da bi bili čuli o kakšni izgubi, kaj šele »o izgubi par tisočakov«. Sicer pa poznamo bolečine »Slov. Naroda«. Boli ga, ker je že pred devetimi leti krepko stopila na prste liberalni »Kmečki posojilnici« naša rajfajznovka. V naši zadruzi vidi »konkurenčno posojilnico«. Najbrž da! Ali ni bilo treba konkurence, ko ste od ljudi jemali sedem odstotkov? Še le v zadnjem času smo vas spravili do 5inpol odstotnih posojil, ko ste videli pred seboj »konkurenco« rajfajznovke, ki prihaja na pomoč ljudem s 5% posojili. Pa še nova predznanost! »Občno korist« svoje liberalne zadruge si upate povdarjati! Ali vidite morda v tem »občno korist«, da par že itak bogatih liberalnih delničarjev vleče masne vsakoletne dohodke? Kaj ste pa storili za ljudstvo? Mlekarna vas je dvakrat prosila za podporo. Povejte, koliko ste pa dali! Pa rajfajznovka? Dala je mlekarni prav poceni prostor za stavbo, dala ji tisoč kron podpore, dala za slikanje v cerkvi tisoč kron in v »novi vasi« je ona omogočila delavcem njihove domove s tem, da je parcelirala kupljeno zemljišče ter ga poceni oddala. Kje je torej več zmisla za občno korist, pri liberalni posojilnici ali pri rajfajznovki? Višek traparije pa je dosegel »Narod« s trditvijo, »da je kaplan Vovko odstavil dekana Gantarja od načelstva vrhnjske klerikalne posojilnice in samega sebe postavil za načelnika!« Na Vrhniki že vsak otrok ve, da je res le to, kar je pisal zadnjič »Domoljub«. Svojim somišljenikom pa kličemo: Najboljše spričevalo za rajfajznovko je, da jo napadajo liberalci. Le zvesto okrog nje! Kdor bo agitiral proti njej, opekeli so bo prste pošteno! — Dne 18. julija se ustanovi na Vrhniki »podružnica Slomškove zveze za vrhnjski in logaški okraj.« Ob 9. uri bo sveta maša pri Sv. Trojici, ob 10. uri zborovanje v »Društvenem domu«, po končanem zborovanju obed v hotelu pri »Črnem orlu«, popoldne ogledovanje Vrhnike. — 10. julij smo lepo proslavili. Že v cerkvi se je opazilo, da se letos 10. julij izvanredno praznuje. Dopoldne ste se ustanovili moška in ženska podruž-

nica »Slovenske Straže«. Načelnikom moške podružnice je bil izvoljen Franc Leskovec, za načelnico ženske pa gđ. učiteljica Jurjevčič. Obe imata že precej udov, zlasti ženska, ki takoj ob dnevu ustanovitve šteje v svoji sredi 100 članic. Popoldne se je vprizorila v »Društvenem domu« igra »Tihotapec«. Krasno je uspela. Trud in požrtvovalnost dosejata vedno zaslužene uspehe. Po vprizoritvi v dvorani se je razvila živahna prosta veselica na vrtu, kjer se je pričel boj za mnogoštevilne dobitke. Ne vemo, komu naj bi se bolj zahvalili, ali slavnemu občinstvu za poslane dobitke ali vrlim članicam »Bogomile« za vsestransko pomoč, ali Orlom ali rokodelcem. Vsem prav lepa hvala! — Pri c. kr. okr. šol. svetu v Ljubljani so res čudni ljudje. Za krajnega šolskega nadzornika na vrhniški šestrazrednici so imenovali Gabrijele Jelovška, moža z dvešolsko izobrazbo in šaržo kaprola pri pšelarjih. Akademično izobražene ljudi, gg. dekana Gantarja, dr. Marolta in svetnika Kobala pa so potisnili na zunanje šole v Ligojni, Blatni Brezovici in na Dretnovem griču. Baje so gospodje to izredno čast odložili.

n **Izobraževalno društvo v Podragi** priredi v nedeljo, 17. julija, ob 4. uri popoldne na dvorišču župnišča veselico v proslavo sv. Cirila in Metoda. Proizvajala se bo deklamacija S. Gregorčič »Blagovestnikom«, dr. Krekova igra »Tri sestre« in več pevskih točk. Prijatelji dobre in poštene zabave, pridite dne 17. julija v Podrago!

n **Senožče**. Z lepo prireditvijo nas je presenetilo naše katol. slov. izobraževalno društvo na praznik apostola Petra in Pavla; priredilo je zabaven popoldne s tamburanjem, deklamacijo in igro »Dve materi«. Točke so kaj lepo uspele, zlasti pa krasna igra. Vse igralke so v polni meri bile kos vlogam, zlasti še Stana, Ljudmila, Elizabeta, Olga s svojo žalosno usodo v ječi je pa privabila gledalcem kar solze v oči. Kraljica s svojim kraljevim nastopom je izzvala obilo pohvale. Tudi manjše vloge so bile v spretnih rokah. Pozornost pa je vzbujala slikovita in priprosta narodna noša žanjic. K lepemu izidu igre so veliko pripomogli domači tamburaši, ki so v par mesecih toliko napredovali, da so med odmori zabavali poslušalce z ljubkimi narodnimi pesmicami. Splošno se je brala zadovoljnost na obrazu vseh in tudi društveni blagajnik je lahko zadovoljen.

n **Idrijske novice**. Sklep šole na idrijski realki nam je pokazal te - le uspehe: Na zavodu je bilo v preteklem šolskem letu 18 odličnjakov, 143 jih je izdelalo z dobrim uspehom, v obče sposobnih je 28; ponavljavni izpit jih ima 22, padlo jih je pa 31. Vseh učencev na realki je bilo 243, t. j. nekaj manj kot lani. Prvi in drugi razred sta imela paralelki. Učnih moči je delovalo tekoma leta na zavodu 17. — Računski z aključek Ljudske hranilnice in posojilnice v Idriji za leto 1909 je priča,

kako to društvo od leta do leta napreduje. Prejemki so znašali 433.107 K 76 h, izdatki 426.118 K 78 h, skupni denarni promet torej 859.226 K 54 h. Čistega dobička je imela hranilnica 1904 K 45 h. Rezervni zaklad, ki je znašal prej 5645 K 9 h, je z obrestmi in novim dobičkom vred zrastel na 7775 K 34 h. Udov je imela hranilnica koncem 1909. leta 226. Na zadnjem občnem zboru je pristopila kot ud k »Slovenski Straži«. — Kresov je videla 4. julija zvečer tudi Idrija in okolica kakih 15. Prega - njali bi drugače »klerikalno temo«, zdaj smo pa imeli dovolj opraviti z liberalno-demokratsko žalostjo. Zdaj nas puste pri miru, 24. junij jim je s tako pezo legel na dušo. En kres je bil tako velik, da je gorel do polnoči (torej tri ure) in so ga še takrat morali gasiti. Ali nismo mi dobrega srca, ko še nasprotnike razvedrujemo? Saj spomnijo se lahko nekdanjih dni, ko so z gotovostjo pričakovali svoje zmage pred upravnim sodiščem. »Ali zdaj pa nikdar nikdar več — —«

Dobre knjige

• Kažipot Ljubljane z načrtom.

Ravnokar je izšel v slovenskem in posebej tudi v nemškem jeziku »**Ilustrovani kažipot za Ljubljano**«, sestavil Iv. Robida, in pa »**Načrt Ljubljane**«, narisal mestni arhitekt Ciril Koch. — Dolgo je že pogrešala Ljubljana dobrega in zanesljivega kažipota in načrta, ki nista samo za tujca, temveč tudi za domačina velike praktične vrednosti. Sedaj se je odpomoglo tej nujni potrebi ter je izdalo oboje spodaj označeno založništvo. Krasni, fino izdelani načrt je tako natančen, da so zaznamovani celo stranski trakti posameznih hiš. Poleg abecedno urejenih ulic v kažipotu so označeni okrajji prav tako kakor v načrtu z rimskimi številkami in je s tem zelo olajšano iskanje po načrtu. Cene so slovenskemu in nemškemu načrtu iste. Načrt Ljubljane, dvo - barvni tisk, velja 30 h, isti v petih barvah 50 h, isti nalepljen na platno, zložljiv v žepno obliko, 1 K 80 h, isti s palicami za steno 2 K. Na platno nalepljen načrt s palicami za steno se naroča posebno za pisarne, gostilne, restavracije, kavarne in druge javne lokale, kjer se je dovolj občutno pogrešal. Lepo urejeni kažipot je pregledno razdeljen ter ima naslednje dele: I. Splošni del, ki obsega glavni pregled Ljubljane in se odlikuje po bogatih zgodovinskih podatkih. II. Monumentalne stavbe. III. Spomeniki in njih zgodovina. IV. Oglede mesta. Okolica in izleti. VI. Praktični del: a) Trgi, ceste in ulice v abecednem redu s kratkimi zgodovinskimi podatki. Poleg ulic so označeni okrajji z rimsko številko, kar olajša pregled načrta. b) Zdravniki in specialisti z označbo, kdaj

ordinirajo. c) Odvetniki. d) Naslovniki važnejših ljubljanskih trgovin, obrtnikov in drugih podjetij. Kažipot krasijo mnoge na fin papir tiskane slike. Kažipotu je pridejan petbarvni načrt Ljubljane. — Cena je slovenskemu in nemškemu kažipotu ista ter znaša 1 K 20 h. Načrt in kažipot je vedno v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Ljudje, ki mnogo sedé in se pre malo gibljejo na prostem, trpe skoro vsi na zaprtosti. Polovico kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice zavžite jutraj na tešče, odstrani lenost črevesa, ne da bi trebalo zateči se k drugim zdravilom. Franc Jožef-ova grenčica se je vsled zanesljivo in milejše učinkujočega načina povsod odlikovala in priljubila. — Svári se pred ponaredbami! Kjer ni nikakih podružnic, naj se tozadevno obrne naravnost v Budimpešto na ravnateljstvo razpošiljevalnice Franc Jožef-ovih grenkih vrečev. 20

Za kratek čas

UGANKA.

Iv. Baloh.

Dvožložna beseda.

Dal Bog človeku dragocen je dar:
ž njim žalost z bratom ti deliš,
ž njim pevajoč se veseliš,
o ne zlorabi človek, ga nikar!
Veliko dobrega on naredi,
pa mnogo hudoga stori;
vsak človek ga imeti mora,
če ne, zanj strašna je pokora.
Ves veren naš slovenski rod
slavil je te dni slavni god,
Ciril — Metod — dva brata sveta —
sta bila zanj vsa nekaj vneta,
zató povsod smo jih slavili,
zaradi njega jih hvalili.
Na zemlji tej učeni so ljudje,
ki mnogo znajo — govoré.
Morda si pri obedu ga že jedeš,
Zdaj sebe najpoprej povprašaj,
če moder je, se ž njim ponašaj,
če pa beseda koj ne pride ti v glavico,
povprašaj zanj le staro mi ženicó!

Rešitve se sprejemajo do 23. julija.

CLIMAX motorji na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.

tovarna za motorje
Duna XIX/6
Kollipenzlstr. 63.

Elektromotore in diname

priznana trpežen izdelak, poraba toka in moči majhna dobavlja 1336 10-1

Brigittenau-ska elektrotehnična tovarna Dunaj XX., Wintergasse št. 15. Telefon 14594 Izvršitev kompletnih električnih naprav, dveletna jamstvo, nizke cene, zelo ugodni plačilni pogoji.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Praga, 6. julija 1910: 3, 15, 88, 38, 51.
Dunaj, 9. julija 1910: 22, 78, 64, 25, 45.
Gradec, 9. julija 1910: 43, 7, 46, 58, 45.

Mnenje gospoda dr. Monda.
Oláh Szt.-György.
Gospod J. Serravallo.
Trst.

Z največjim veseljem Vam naznanjam, da sem jako zadovoljen z vplivnostjo Vašega Serravallovega Kina vina z železom na podlagi svojih izkušenj, ki sem jih napravil in kjer sem imel najlepše uspehe, toliko pri malokrvnosti, kolikor pri šibkih rekonvalescentih in oslabeledih bolnikih. Jemali so ga vedno radi; obudil je tek in bil je vselej lahko prebavljiv.

Oláh Szt.-György, 1. januarija 1910.

Dr. Monda.

Tržne cene

za 100 kg. Ljubljana

V Ljubljani, dne 12. julija 1910.

Deželni pridelki:	Cena		Zivina, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	25	50	živá vaga:		
Rž	16	60	Goveda pitana	80	
Ajda	15	—	Teleta težka	110	
Jecmen	14	70	Teleta mala	102	
Oves	13	—	Prašiči	124	
Proso belo	19	20	Koštruni	100	
Proso rumeno	19	20			
Koruza stara	14	—	Kuretina in drugo:		
Koruza nova	14	—	Maslo kuhano	80	
Leša	94	—	od K 200— do	80	
Grah	—	—	Maslo surovo od	80	
Laneno seme	42	—	K 200— do	80	
Grašica	35	—	Slanina sveža	170	
Domača detelja	—	—	(šep)	—	
Gorenjska repa	150	—	Slanina prekajena	180	
Fizol Ribničar	29	—	Mast svinjska	185	
Fizol Prepelčar	34	—	Loj	95	
Fizol Mandalon	29	—	jačca 100 kom.	6	
Cebula	16	50	Pišanci	1	60
Krompir	5	—	Golobi	3	65
Zelje sveže	—	—	Raca	3	50
Zelje kislo brez	—	—	Gos	6	—
soda	—	—			
Repa sveža	—	—	Kolonijalno blago		
Repa kisla brez	—	—	na debelo		
soda	—	—	RIE Rangon od		
Brinje	30	—	K 25— do	81	
Kumna	65	—	Kava Santos od		
Orehi	32	—	K 194— do	210	
Goibe suhe	—	—	Sladkor	86	75
Želice	—	—	Petrolej	27	50
Zelod	—	—			
Smrekovi storži	—	—			
Sano	4	50			
Slama	3	50			
Stelja	3	—			

Oklic. list. št. 102.

Oklic.

Daje se na splošno znanje, da se nameravata poročiti: 1. rudar Ignacij Jemenšek, stanujoč v Horstu E., sin poljedelca Ivana Jemenška in njegove soproge Marije rojene Kosic, prvi umri in nazadnje bival v Pötschach, zadnja stanujoča v Pötschach, 2. gospodinja Katarina Zajec, stanujoča v Horstu E, hči zakonskih poljedelca Franca Zajca in Marije rojene Obreza, oba stanujoča na Brezju. Ta oklic se mora razglasiti v občinah Horst, Carnap in Brezje na Kranjskem.

Kr. pr. matični urad Horst E.,

dne 28. junija 1910.

Matični uradnik:
V zastopstvu: Rökem.

Zahvala.

Dne 25. majnika 1910 uničil je požar naše gospodarsko poslopje, katero je bilo zavarovano pri zavarovalnem društvu „North-British and Mercantile“ v Beču.

Takoj ko sem škodo zavarovalnici naznanila, je ista precenila škodo in mi nemudoma zavarovalno svoto popolnoma izplačala.

Izrekam torej javno zahvalo, ter priporočam društvu „North-British“ vsakomur najbolje.

Srednje Kanomlje, 27. junija 1910

Anton Vazzar, Janko Tavzes, + Marija Velikanje po meni Lipušček s. r.

Le pri nas dobite pristno blago

Zelo ugoden nakup

40 metr. ostankov

cefra, voile, fanele in drugega perlin. blaga, krasne, dolge 1-3 m, izbrane pošilja po porzetju franko za 18 K dobro znana razpošiljalnica 15-1

V. J. Havliček a bratr. Poděbrad (Češko).

Vzorci teh ostankov se ne pošiljajo. Vzorci modnega blaga in manufakture z najnižjimi cenami razpošiljamo franko.

Puške!

Lancaster . . . od K 25—
Flibertpuške . . . 8-50
Pištole . . . 2—
Samokresl . . . 5—
Poprave ceno. Ilustrirani cenik franko. 870
F. Dušek, Opočno 123, Češko.

Ogromno

denarja prihranite, ako naročite takojčajaste ostanke za ženske obleke po 20 m, močni 8 K, zelo močni 10 K, posebnino fini 12 K. Naročila čez 20 K franko.

Slovenska veletrgovaška hiša R. Stermecki v Celju.

Umetne zobe

Brez ravanja zobnih korenin se ustavljajo ameriški umetni zobje, posamezno ali cela zobja, izvezeni nedelje in praznike vsak dan od 8 ure zjutraj do 6 zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

655 Ljubljana, Stritarjeva ulica št. 7.

Tečaj za trgovsko vedo. Frid. Mesterja imejti, slovite preko evrop. meje znane trg. akad. Lipsko. 12 docentov. Prospekt zastoj.

Zastopnike

in potnike

za obisk zasebnikov z blagom za gospode in dame sprejme proti visoki proviziji prva razpošiljalnica za sukno. — Ponudbe pod šifro: „Weltfirma 84651“ na anončno pisarno M. Dukas nasl. Dunaj 1/1.

30 dni na poskus!

razpošilja na vse kraje razpošiljalnica šivalnih strojev Strauss Dunaj VII., Siebensterng. 13

Wertheim - Elektra K 85.

na široko znani kot najboljši rodbinski stroji sedanosti, in vzame vsak stroj nazaj, ako ne prestane preizkušnje. Veliko 1000 dobavljiv Wertheimov si je možno ogledati. 1329

Zahtevajte cenik št. 151.

Spricalo: Elektra je došla nepoškodovana. Ista izborna deluje. Moja najlepša zahvala za hitro in solidno postrežbo.

Nikolaj Knobl, nadučitelj.

Zede (Češko).

Vdovec

star 32 let, z dvema otročičema (3 in 6 let) trgovec z mešanim blagom, zelo dobro idoča trgovina, išče v svrhu ženitve dobre varčne gospodinjne v starosti 25 do 40 let, ki bi imela par tisoč kron dote in pa veselje do trgovine. Vdove niso izključene. Resne ponudbe z natančnim naslovom in če le mogoče s sliko, naj se pošljejo pod „Zvestoba 1910“ na upravnništvo „Domoljuba“. 1947 1-1

Enonadstropna hiša z gospodarskim poslopjem, z vrhom in nekaj zemljišča, ob državni cesti, par minut od kolidvora, na lepem kraju v vasi se proda. — Več se izve pri Alojziju Madotu, Trnovo št. 105 (Notranjsko).

Učenec

ki bi imel tudi priliko obiskovati obrtno šolo sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Friderik Homann, Radovljica. 1820 3-1

Dve posestvi naprodaj v Kozarjah

Na enem se lahko redi pet glav živine in na drugem sedem glav živine. Več se izve v Kozarjah št. 10, tričetr ure od Ljubljane. 1951 4-1

Nova hiša

se proda v Domžalah 3 min. od farne cerkve in kolidvora. Ima dve veliki sobi in tri majše ter klet. Okrog hiše urejen vrt. Več pove Franc Petarko, Domžale št. 52. 1887 3-1

All ste že dobili fonografa zastonj?

Gumpendorferstrasse 117.

V tovarni za cement v Mojstrani sprejmo več domačih delavcev

za takojšnji nastop. Stalno delo. Najmanjši zaslužek K 240 za deseturno delo. 1809 3-1

Krojaškega učenca sprejme

takoj. Frano Lukman, krojač in organist v Poljanah nad Škofjo Loko. — Prednost ima oni ki ima veselje in zmožnost do petja. 1994

Mala gostilna se proda.

K posestvu spada 13 mernikov posevte, 8 oralov gozda in 3 orale travnikov. Redi se lahko 4-5 glav. živine. Proda se zaradi bolezni. Cena 10.400 K. Več pove Ivan Dermutz, Šmišmavče, p. Vrba ob jezera pri Rožku, Kor

Učenca

sprejme takoj za kleparski obrt v starosti 14 do 16 let Frano Ružar, kleparski mojster v Šturju, pošta Ajdovčina. 1995 3-1

vožnja 2927/07

Cunard Line

Bližnji odhod iz domače luke

Trsta: Carpathia 26/7., Pannonia 9/8., Ultonia 23/8. 1910.

Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši na največji in najlepši parnik sveta), 6/8., 27/8., 17/9., 8/10., 5/11., 17/12. Mauretania 30/7., 20/8., 10/9., 1/10., 29/10., 19/11., 10/12. 1910.

Pojasnila in vožne karte pri Andreju Odlašcu, Ljubljana, Slomsk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razred K 180— za odraslo osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset let vstevši davek.

: Naročajte „Slovenca“ .: